

Det er ejendommeligt, at under 1ste Behandling i Folketinget var der meget fremragende Talere, i øvrigt ikke mindst den højtærede Landbrugsminister selv, som gjorde gældende, at Landbruget i disse Sager meget godt nu kunde staa paa egne Ben, og at man skulde undgaa Statshjælp, eftersom det ikke længere var fornødent. I det Tidsrum af 10 Aar, der var gaaet, havde Organisationerne udviklet sig saaledes, at de meget vel kunde ordne sig paa anden Maade, uden at Landbruget som vort bærende Erhverv skulde søge den særlige Støtte fra Statskassen, som ligger i, at der faas Penge paa overordentlig gunstige Vilkaar. Sammenligner man disse Forskudsforeninger med de velbekendte tyske Raiffeisenske Kasser, som ogsaa gaa meget godt, og som yde Laan til Landmænd, adskille disse sig netop derved fra vore Forskudsforeninger, at de ikke modtage nogen som helst Støtte fra Statens Side. Det var ganske kønt at høre disse Udtalelser og læse dem, og derfor var det med nogen Forundring, at man læste Betænkningen fra Folketinget, som i Virkeligheden gaar nogenlunde i den stik modsatte Retning. Man udtaler der, at den højtærede Landbrugsminister har givet et halvt Tilsagn om, at et lignende Beløb som dette, altsaa 5 Mill. Kr., skulde blive givet til Andelsmejerierne til Udlaan til de samme Formaal, og man opfordrer Ministeren til snarest muligt at fremsætte et Forslag derom. Hvis det betyder, at vi næste Aar eller endog maaske i indeværende Aar skulle have et Lovforslag om 5 Mill. Kr., vil det efter mit Skøn betyde noget lignende, som at de 5 Mill., som man mente at kunne undvære, nu ville blive til henimod 10 Mill. Kr., der faas, eftersom Forskudsforeningerne først skulde afvikle i Løbet af 8 Aar. Ud fra den Baggrund, at man skulde ind paa en ny Bane med Udlaan af 5 Mill. Kr., forekommer det mig ganske vist, at det havde været bedre, om man saa havde afviklet de 5 Mill. Kr. i Overensstemmelse med den Lov, vi have, og saa begyndt med at forhandle om 5 Millioner Kr. paa en anden Basis. Men saa længe man ikke har set, hvorledes et saadant Lovforslag ser ud, kan man jo ikke dømme derom. Men det har jeg dog ment at ville bringe frem til Besvarelse ved denne Lejlighed, hvorvidt den højtærede Landbrugsminister mener, at vi, naar vi stemme for det af ham forelagte Forslag med de af Folketinget vedtagne Ændringer, derigenem efter hans Mening ogsaa

skulde have paataget os en Forpligtelse til senere hen at stemme for de 5 Mill. Kr. til Andelsmejerierne, og jeg vil henstille, at i hvert Fald den højtærede Minister udtaler sig om, hvorledes Forholdet skulde være overfor den Afvikling, her er foreslaaet, dersom den af ham udviklede Plan kunde blive virkeliggjort. Naar jeg har ment at kunne bringe Udtalelser fra den omtalte Udvalgsbetænkning frem heroppe, er det særlig, fordi denne Udvalgsbetænkning har en Tilknytning i selve Lovens Ord paa en ganske paafaldende Maade. Man har nemlig nede i Folketinget i Slutningen af Lovforslagets § 1 — efter at man har bestemt, hvorledes de nuværende Forskudsforeninger skulde afvikle terminsvis med saa og saa meget fra 1908 — tilføjet de Ord „medmindre anderledes senere ved Lov maatte blive bestemt“. Og det er i Folketingets Udvalgsbetænkning udtrykkelig udtalt, at disse Ord sigte til den af den højtærede Minister nu løseligt berørte mulige fremtidige Ordning. Der er maaske adskillige Medlemmer af dette høje Ting, som have undret sig over denne Tilføjeelse: medmindre anderledes senere ved Lov maatte blive bestemt, da den efter almindelig Opfattelse er saa fuldstændig overflødig, idet man jo altid ved en senere Lov kan forandre og ophæve tidligere Bestemmelser. Naar det udtrykkelig staaer der med Henvisning fra Folketinget til, at det betyder, at man vil have, at disse Afdrag skulde forandres eller bortfalde, naar man faar den Lov, der er omtalt i Betænkningen, maa det vel være ganske paa sin Plads at spørge Ministeren om, hvor langt man er fremme med disse Sager, hvad de gaa ud paa, og om han betragter os alle som bundne til senere at stemme for en anden Ordning, naar vi vedtage dette Lovforslag med dets Slutning i § 1. Jeg vil aldeles ikke have udtalt noget om, hvorvidt jeg vil stille mig samstemmende eller benægtende med Hensyn til et Forslag, gaaende ud paa, at der ydes 5 Mill. Kr. til Andelsmejerierne i Landet til Udlaan til billige Driftsmaal for Landmænd. Men jeg ønsker dog at vide, da jeg ikke ved, hvorledes Forslaget ellers kommer til at se ud, om det er Opfattelsen, at vi med den højtærede Ministers Forklaring i Dag, med Folketingsudvalgets Betænkning og med Slutningen af § 1, saaledes som jeg læste den op, dermed skulde betragtes som havende foregrebet Spørgsmaalet, naar det senere maatte komme til at foreligge i den af Ministeren bebudede Skikkelse, for saa vidt som de Forhandlinger, som den